

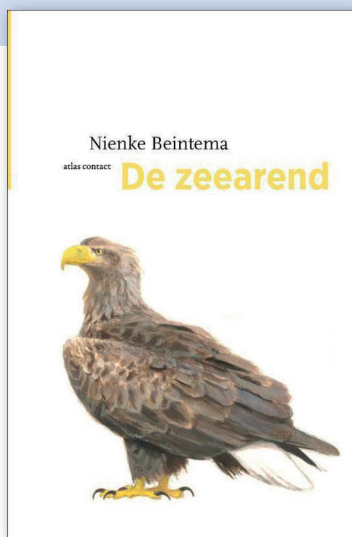
Nieuw vogelboek net verschenen

Nienke Beintema geeft Zeearend een plek in Nederlandse natuur

Op 12 februari 2021 verscheen het nieuwe boek van Nienke Beintema: 'De zeearend'. Het is het negentiende deel in de veel gelezen vogelserie van uitgeverij Atlas Contact. Nienke Beintema's vader, Albert Beintema, schreef twee eerdere delen: 'De bergeend' en 'De grutto' (winnaar van de Jan Wolkers Prijs 2016). Nienke Beintema is bioloog en wetenschapsjournalist en ze is de eerste vrouwelijke auteur in deze serie van vogelmonografieën.

In 224 pagina's vertelt Beintema op boeiende wijze het verhaal van de grootste roofvogel van Nederland. Ze verhaalt over opwindende ontmoetingen met Zeearenden, bijvoorbeeld tijdens een buitenlandexcursie in haar studietijd en over de Amerikaanse Zeearenden, die zij dagelijks vanaf haar balkon zag toen zij gedurende een jaar met haar gezin in de wildernis van Noordwest Canada woonde. Ze beschrijft haar bewondering voor deze vogels en constateert dat de houding van mensen tegenover arenden door de eeuwen heen sterk is veranderd. Het beeld van de schadelijke roofvogel, die vee (en zelfs kleine kinderen) rooft en te allen tijde bestreden moet worden, is omgeschaald naar beleid dat erop is gericht om deze roofvogels te beschermen. Tegenwoordig worden excursies georganiseerd voor liefhebbers om deze vogels in het wild te zien. Nienke Beintema verwondert zich over de tegenstrijdige manier, waarop mensen zich naar arenden hebben verhouden in de loop der tijd.

Toen Nienke Beintema student was, werden Zeearenden in Nederland enkel als zeldzame dwaal- of wintergast gezien. Haar eerste ontmoeting met een Zeearend in Nederland deed haar maar

weinig, vertelt Beintema. De vogel zat te ver weg om goed te bekijken en hij leek werkelijk hopeloos verdwaald te zijn in die Nederlandse polder. Maar sinds 2006 is de Zeearend ook als broedvogel weer aanwezig. Na eeuwen van afwezigheid begon met het 'eerste' paartje in de Oostvaardersplassen een spectaculaire opmars. In 2020 broedden twintig paren in Nederland en inmiddels kropen meer dan honderdtwintig kuikens uit het ei. In haar boek vraagt Beintema zich af hoe dat mogelijk is in een land waar de natuur onder zware druk staat en ongerepte, uitgestrekte natuurgebie-

den (die zo typerend lijken te horen bij Zeearenden) nagenoeg afwezig zijn.

Deze twee vragen, ‘Waardoor kijken wij nu anders naar Zeearenden dan vroeger?’ en ‘Wat bezielt de Zeearenden om hier te gaan broeden?’ vormen de hoofdlijnen van het boek. Om antwoorden op deze vragen te vinden, raadpleegde Beintema mensen die op verschillende wijze betrokken zijn bij Zeearenden. Ze sprak met boswachters, wetenschappers, natuurliefhebbers en natuurbeschermers, een kunstenaar en een fotograaf. Ze bezocht Zeearenden in de Biesbosch, het Zuidlaardermeer, de Oostvaardersplassen, Duitsland, Schotland en Noorwegen. Daarnaast maakt zij gebruik van een scala aan andere bronnen: vondsten uit de steentijd; Plinius de Oudere; ‘Nederlandse Vogelen’ van Nozeman; Linnaeus en Jac. P. Thijsse, om er enkele te noemen. Het boek, dat uit deze ontdekkingsstocht is ontstaan, geeft een breed en compleet beeld van Zeearenden en de wereld om hen heen. Nienke Beintema neemt ons mee naar heden en verleden in Nederland en andere landen en ze gaat ook in op de vraag, welke toekomst Zeearenden hebben in Nederland.

Het boek besteedt ook veel aandacht aan het natuurbeleid in Nederland. Roofvogelwetenschapper Rob Bijlsma krijgt alle ruimte om zijn ongezouten

mening op het huidige natuurbeleid uiteen te zetten, terwijl in andere hoofdstukken aandacht is voor de contrasterende mening van mensen die zich fanatiek inzetten om met rewilding-programma’s soorten terug te brengen in gebieden waaruit zij verdwenen zijn.

Beintema doet van de verschillende standpunten objectief verslag en geeft toe dat zij het in bepaalde situaties lastig vindt om zelf hierover een eenduidig standpunt in te nemen. Aan het eind van het boek komt zij toch tot een persoonlijke conclusie over de Nederlandse natuur, over hoe het was en hoe het is en over hoe het zou kunnen worden. Met plaats voor Zeearenden, natuurlijk.

‘De zeearend’ is een prettig geschreven boek. Reisbeschrijvingen, ontmoetingen en anekdotes worden afgewisseld met wetenschappelijk onderbouwde wetenswaardigheden. Niet alleen liefhebbers van Zeearenden zullen dit boek weten te waarderen; ook de lezer met interesse in vogels, natuurhistorie, natuur, cultuur en milieubeleid zal dit boek zeker kunnen boeien.

■ *Marcel Slaterus*

De zeearend / Nienke Beintema / Uitgeverij Atlas Contact / 256 pags / Prijs 22,99 euro / Gebonden met illustraties / Ook verkrijgbaar als Ebook.

Update Activiteitencommissie

De activiteitencommissie heeft besloten voorlopig geen nieuwe excursies te organiseren. De afgelopen maanden waren we helaas genoodzaakt alle excursies te annuleren vanwege Covid19. Zodra we weer mogelijkheden zien om samen in de regio met kleine groepen op pad te gaan, melden we dat via de website (www.vwgzkl.nl) en de nieuwsbrief.